IBO IB DIPLOMA PROGRAMME
PROGRAMME DU DIPLÔME DU BI
PROGRAMA DEL DIPLOMA DEL BI

M03/256/H(1)Q

WELSH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
GALLOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
GALÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Candidate number/Numéro du candidat
Número del alumno

Thursday 8 May 2003 (afternoon)
Jeudi 8 mai 2003 (après-midi)
Jueves 8 de mayo de 2003 (tarde)

1 h 30 m

QUESTION AND ANSWER BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your candidate number in the box above.
- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all the Paper 1 questions (Text handling).
- Refer to the Text Booklet which accompanies this booklet.
- Answer the questions in the spaces provided.
- One mark is allocated per question unless otherwise indicated.

LIVRET DE QUESTIONS ET RÉPONSES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Écrire votre numéro de candidat dans la case ci-dessus.
- Ne pas ouvrir ce livret avant d'y être autorisé.
- Ce livret contient toutes les questions de l'épreuve 1 (Lecture interactive).
- Se référer au livret de textes qui accompagne ce livret.
- Répondre à toutes les questions dans le livret de questions et réponses.
- Un point par question sauf indication contraire.

CUADERNO DE PREGUNTAS Y RESPUESTAS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- Escriba su número de alumno en la casilla de arriba.
- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todas las preguntas de la Prueba 1 (Manejo y comprensión de textos).
- Refiérase al cuaderno de textos que acompaña a este cuaderno.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.
- Cada pregunta tiene un valor de un punto, a menos que se indique algo distinto.

TESTUN A — PROFIAD YR YMWELYDD

Darllenwch Destun A yn ofalus ac wedyn atebwch y cwestiynau canlynol.

1. Pa mor hen yw Llyfrgell Genedlaethol Cymru?

. . . .

2. Ar wahân i Gronfa Treftadaeth y Loteri, nodwch y ddau gorff arall sy'n talu am y datblygiadau sy'n cael eu disgrifio yn Nhestun A. *[2 farc]*

(a) . . . .

(b) . . . .

3. Chwiliwch yn Nhestun A am ymadrodd sydd yn crynhoi nod a phwrpas y datblygiadau newydd yn y Llyfrgell Genedlaethol.

. . . .

4. I ba ran o'r Llyfrgell y byddwn yn debygol o orfod mynd i achlysur arbennig, e.e. bardd yn darllen ei waith ei hunan?

. . . .

5. Mae Archif Genedlaethol Sgrin a Sain Cymru wedi'i lleoli yn y Llyfrgell Genedlaethol. Pa ran o'r datblygiadau newydd fydd yn arbennig o berthnasol i'r Archif hon?

. . . .

6. Ble yn y Llyfrgell Genedlaethol y lleolir yr arddangosfa sydd yn cynnwys eitemau y mae'n rhaid eu cadw yn ofalus iawn neu dan amodau arbennig?

. . . .

7. Pe bai rhywun am ymweld â'r arddangosfa newydd, "Byd y Llyfrgell", i ba lawr yn y Llyfrgell Genedlaethol y byddai'n rhaid iddo fynd?

. . . .

8. Nodwch dair agwedd ar y datblygiadau newydd sydd wedi eu hanelu'n benodol at waith yr ysgolion. *[3 marc]*

(a) ....

(b) ....

(c) ....

9. Ar sail yr wybodaeth a geir yn Nhestun A, nodwch bedair rhan o'r Llyfrgell y bydd modd i berson mewn cadair olwyn eu cyrraedd yn ddidrafferth pan fydd y datblygiadau newydd yn orffenedig. *[4 marc]*

(a) ....

(b) ....

(c) ....

(ch) ....

TESTUN B — DARLLEN

Darllenwch Destun B yn ofalus ac wedyn atebwch y cwestiynau canlynol.

10. Wrth sôn am y broses o ddysgu darllen ar ddechrau'r gerdd, pa derm mae'r bardd yn ei ddefnyddio yn lle'r gair arferol, "llythrennau"?

. . . .

11. Yn ôl dwy linell gyntaf Testun B, pa ddau beth sydd yn wir am "A" yn Gymraeg? Defnyddiwch eich geiriau eich hun wrth ateb. *[2 farc]*

(a) . . . .

(b) . . . .

12. Mae iaith llinellau 1-6 yn syml iawn. Beth, yn eich barn chi, y mae'r bardd yn ceisio ei gyfleu wrth ddewis defnyddio iaith fel hyn? Defnyddiwch frawddeg(au) cyflawn wrth ateb. *[2 farc]*

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

13. Un o themâu pwysicaf y gerdd yw'r ffordd y mae darllen yn agor meddwl y darllenwr i bosibiliadau di-ben-draw. Chwiliwch am dair llinell sydd yn cyfleu'r thema honno, a nodwch eu rhifau yma. *[3 marc]*

(a) llinell . . . . . .

(b) llinell . . . . . .

(c) llinell . . . . . .

14. Chwiliwch am linell sydd yn awgrymu bod y ffaith ei fod yn medru darllen yn cynnig prawf athronyddol i'r bardd ei fod yn bodoli o gwbl.

llinell . . . .

*Ar ganol y gerdd (llinellau 11-17, **mewn teip trwm**), mae'r bardd wedi cynnwys llinellau y mae wedi eu "benthyca" o fannau eraill. Chwiliwch am ffynhonnell gywir pob un o'r llinellau hyn o blith y dewisiadau yn y golofn dde, ac ysgrifennwch y llythyren yn y blwch. Byddwch yn ofalus, mae mwy o ddewisiadau nag sydd eu hangen arnoch. Mae un wedi'i wneud yn barod.*

enghraifft Llinell 11 [*NG*]

15. Llinell 12 [ ]

16. Llinell 13 [ ]

17. Llinell 14 [ ]

18. Llinell 15 [ ]

19. Llinell 16 [ ]

20. Llinell 17 [ ]

A. Cerdd serch

B. Llyfr garddio

C. Testun sy'n trafod dylanwad y sêr ar fywydau pobl

CH. Cyfarwyddiadau ffwrn meicrodon

D. Cerdd am fwynhau un o'r misoedd

DD. Cylchgrawn hysbysebu gwyliau

E. Cyfarwyddiadau ar gyfrifiadur neu raglen gyfrifiadurol

F. Calendr

G. Amserlen trenau

NG. ***Cyfarwyddiadau ar becyn o dabledi***

H. Testun sy'n pwysleisio grym dinistriol marwolaeth

I. Llawlyfr trwsio ceir neu feiciau modur

L. Llyfr coginio

LL. Y Beibl neu lyfr crefyddol

M. Testun sy'n awgrymu bod breuddwydion yn berthnasol i'n bywydau.

TESTUN C — NEWID BYD, NEWID MEDDWL

Mae naw o'r gosodiadau canlynol am Destun C yn gywir. Darllenwch Destun C yn ofalus a rhowch y llythrennau sydd yn cyfateb i'r gosodiadau cywir yn y blychau. Mae un wedi'i wneud yn barod.

Enghraifft: [*A*]

21. [ ]

22. [ ]

23. [ ]

24. [ ]

25. [ ]

26. [ ]

27. [ ]

28. [ ]

A. ***Nid yw'r awdur yn gyfarwydd â hedfan i fannau pell.***

B. Mae un o feysydd awyr mwyaf y byd yn Entebbe.

C. Roedd yr awdur yn awyddus i fyw mewn cymdeithas Affricanaidd.

CH. Roedd grŵp o ddynion gwyn yn byw ym mhentre Nyantonzi.

D. Roedd y bobl leol yn medru'r iaith Kswahili.

DD. Roedd tŷ Issac wedi'i adeiladu yn yr un dull yn union â'r rhan fwyaf o dai eraill yn y pentref.

E. Roedd trefn gymdeithasol Affrica yn ddieithr i'r awdur ar y dechrau.

F. Mae Ysgol Gynradd Nyantonzi yn debyg i ysgolion cynradd Cymru.

FF. Nid oedd llawer iawn o offer modern yn ystafelloedd dosbarth Ysgol Gynradd Nyantonzi.

G. Mae system addysg Uganda yn hen iawn.

NG. Mae system addysg Uganda wedi'i sylfaenu ar arholiadau blynyddol.

H. Mae Cwricwlwm Cenedlaethol Uganda yn cynnwys mwy o weithgareddau ymarferol na Chwricwlwm Cenedlaethol Cymru.

I. Nid oedd diddordeb gan athrawon Affrica yn addysg yng Nghymru.

J. Ceisiai athrawon Ysgol Gynradd Nyantonzi hybu teimlad o falchder cenedlaethol yn y plant dan eu gofal.

L. Llwyddodd yr awdur i ddysgu anthem genedlaethol Cymru i blant Ysgol Gynradd Nyantonzi.

LL. Aeth enillwyr gŵyl gerdd Ysgol Gynradd Nyantonzi ymlaen i gystadlu yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd.

M. Nid oedd plant Ysgol Gynradd Nyantonzi yn hoff o berfformio'n gyhoeddus.

N. Mae rhai o blant Ysgol Gynradd Nyantonzi yn cyrraedd yr ysgol yn y bore mewn bws, ac eraill yn cerdded.

O. Mae'r awdur yn teimlo bod ei ymweliad ag Affrica wedi gosod problemau gartref yng Nghymru mewn persbectif.

Chwiliwch yn Nhestun C am ymadroddion sydd yn gyfystyr (yn golygu'r un peth) â'r ymadroddion canlynol, ac ysgrifennwch eich atebion yn y bwlch. Mae un wedi'i wneud yn barod.

Enghraifft

	Teithiwr cyffredin, twrist nodweddiadol	***ymwelydd arferol*** ......
29.	pethau hollol angenrheidiol	....
30.	digwyddiad a fydd yn aros yn y cof am weddill bywyd person	....
31.	cyn i lawer o amser fynd heibio, mewn fawr o dro	....
32.	aros yn yr un dosbarth am flwyddyn arall	....
33.	mater hollbwysig, gwahaniaeth hollol dyngedfennol	....
34.	gofyn yn fanwl	....
35.	pwnc trafodaeth, mater i siarad amdano	....

TESTUN CH — NEGES ODDI WRTH EICH MEDDYG TEULU

Roedd penawdau uwchben y paragraffau yn Nhestun CH yn wreiddiol, ond maen nhw wedi mynd ar goll. Darllenwch Destun CH yn ofalus ac wedyn dewiswch y pennawd cywir ar gyfer pob paragraff o blith y rhai sydd yn y golofn dde, ac ysgrifennwch y llythyren yn y blwch. Mae un wedi'i wneud yn barod.

enghraifft: Pennawd 1 [*D*]

36. Pennawd 2 [ ]

37. Pennawd 3 [ ]

38. Pennawd 4 [ ]

39. Pennawd 5 [ ]

40. Pennawd 6 [ ]

A. Sut mae'r system newydd yn gweithio?

B. Sut mae hyfforddi i fod yn nyrs?

C. Trin mân fathau o salwch

CH. Trefnu apwyntiad gyda'r deintydd

D. ***Newidiadau yn y gwasanaeth***

DD. Ai'r meddyg teulu sydd ei angen arnaf?

E. Sut mae agor y bocs Cymorth Cyntaf?

F. Oes angen cynllun iechyd preifat arnaf?

FF. Oes gwir angen i'r meddyg ymweld â mi gartref?

G. A allaf hawlio pris y tacsi yn ôl?

NG. Chwilio am gymorth iechyd ar y We

H. All y broblem aros tan y bore?

Yn yr adran olaf ond un yn Nhestun CH, mae rhai geiriau wedi cael eu tynnu allan, a rhifau wedi'u gosod yn eu lle, rhwng bracedi fel hyn [ ]. Gorffennwch y paragraff trwy ddewis y gair cywir o blith y rhai a gynigir, ac ysgrifennwch y llythyren gywir yn y blwch. Mae un wedi'i wneud yn barod.

Enghraifft A. felly [C]
B. gan
C. megis
CH. wrth

41. A. efallai [ ]
B. felly
C. gallai
CH. allai

42. A. yn arbennig [ ]
B. yn ogystal
C. yn bendant
CH. yn enwedig

43. A. y [ ]
B. a
C. â
CH. ar

44. A. fel [ ]
B. sut
C. pwy
CH. pan

45. A. na [ ]
B. nid
C. nag
CH. nad

Dyma barhad o Destun CH, ond mae dechrau a diwedd pob brawddeg wedi cael eu gwahanu oddi wrth ei gilydd. Gorffennwch y brawddegau canlynol trwy ddod o hyd i'r diweddglo cywir ac ysgrifennwch y llythyren briodol yn y blwch. Byddwch yn ofalus, mae mwy o ddewisiadau nag sydd eu hangen arnoch. Mae un wedi'i wneud yn barod.

SUT MAE'R NEWIDIADAU HYN O GYMORTH I GLEIFION?

Enghraifft: Mae meddyg nad yw'n gwneud ymweliadau cartref diangen [*I*]

46. Mae cyfleusterau gwell mewn meddygfa neu ganolfan gofal [ ]

47 Gall aelodau eraill o'r staff fod ar gael i [ ]

48. Gall y meddyg edrych ar eich cofnodion meddygol a bydd [ ]

49. Ar gyfer pob ymweliad cartref, gall meddyg [ ]

50. Cewch well wasanaeth gan feddyg [ ]

A. helpu gyda chyngor a thriniaeth.

B. peidio ag ysmygu yn y feddygfa neu ganolfan gofal brys.

C. hyn o gymorth wrth benderfynu'r driniaeth a gewch.

CH. weld tri neu bedwar claf mewn meddygfa neu ganolfan gofal brys.

D. fynd yn ôl i'r gwely a chysgu am awr.

DD. ar gyfer archwiliadau manwl neu brofion diagnostig.

E. os cymerwch ddau asprin a mynd i'r gwely am y prynhawn.

F. siarad gyda chi wrth ichi aros am eich apwyntiad gyda'r deintydd.

FF. yn gallu treulio mwy o amser yn chwarae golff.

G. sy'n mynd ar wyliau tramor drud bob blwyddyn.

NG. rhoi tabledi neu foddion pwrpasol.

H. nad oes modd cael presgripsiwn tan y bore.

I. ***ar gael yn gyflymach i ddelio ag achosion meddygol brys.***

J. sy'n llai blinedig ac o dan lai o bwysau.